

Webinar: Nye EU-regler for brug af data

26. oktober 2023

Program

01

Dataforordningen - EU-lovgivning og næste skridt

Dawood Jacobsen, Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet

02

Betydning for erhvervslivet

Morten Kristiansen, DI Digital

03

Standardisering og nye indsatser på vej

Bjørn Hvidtfeldt, Dansk Standard

04

Afrunding

26 oktober
2023

DATAFORORDNINGEN

- EU-lovgivning og næste skridt

 digitaliserings og
ligestillingsministeriet

Dawood Jacobsen

- Fuldmægtig i Internationalt kontor
- Kandidat i Internationale Studier
- Koordinator for DK's deltagelse i EU's Datainnovationsråd (EDIB)
- Ansvarlig for interessevaretagelsen i Bruxelles, forhandlingerne i Rådet og den nationale proces ift. regeringen og Folketinget

Mobil: 2363 9669

Mail: dajah@digmin.dk

FACTS OM DATAFORORDNINGEN

- ”Forordning om harmoniserede regler for fair adgang til og anvendelse af data”
- Udspringer fra EU-kommissionens datastrategi
- Politisk aftale den 28. juni 2023
- Forordningen forventes at finde anvendelse i 2025 Q3

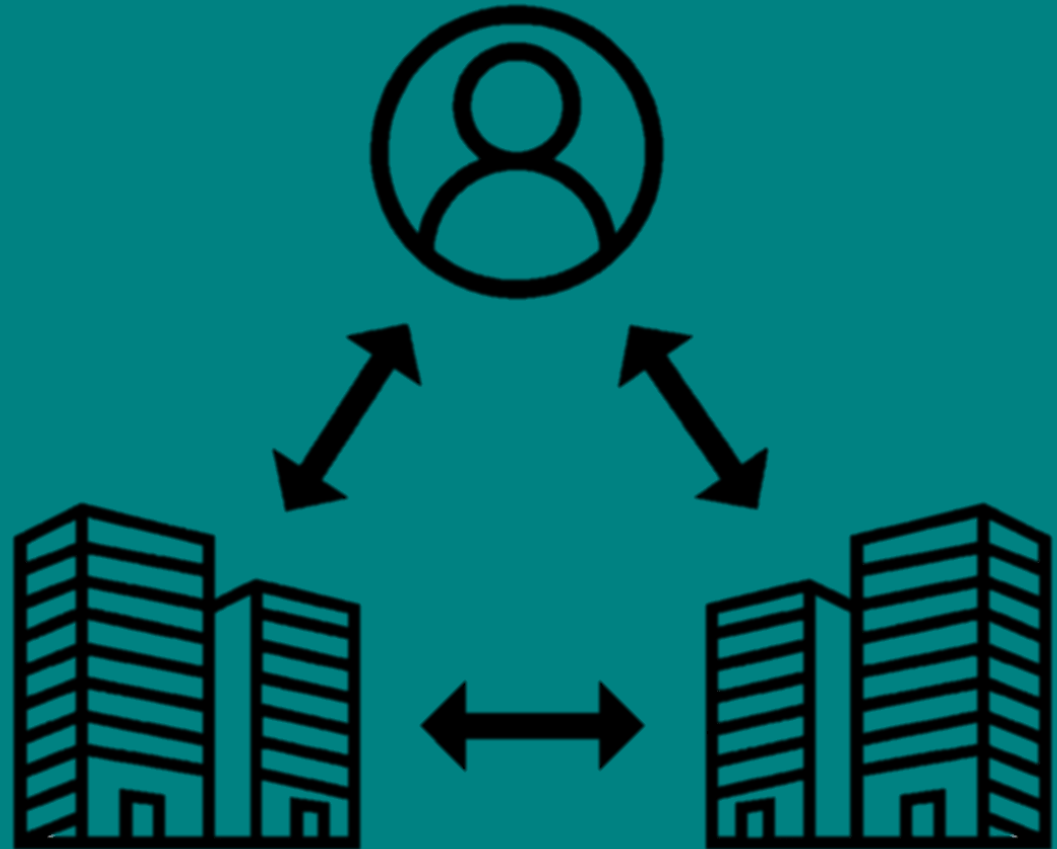
”Dataforordningens formål er at fremme adgangen til og anvendelsen af data, samt at sikre retfærdighed i fordelingen af den værdi, der hidrører fra data.”

DATAFORORDNINGENS INDHOLD

- Datadeling mellem virksomheder og forbruger og virksomheder
- Urimelige vilkår vedr. dataadgang og -anvendelse mellem virksomheder
- Forpligtelser for dataindehavere
- Tilrådighedsstillelse af data for offentlige myndigheder
- Skift mellem databehandlingstjenester
- Beskyttelse af andre data end personoplysninger i internationale sammenhænge
- Interoperabilitet
- Gennemførelse og håndhævelse

B2B & B2C DATADELING

- Forpligter producenter og leverandører af Internet of Things-genstande (IoT-genstande)
- Forbrugere og virksomheder får ret til adgang og anvendelse af data
- Forbrugeren oplyses om, hvordan data kan tilgås og anvendes samt klagemuligheder
- Forbrugeren får ret til at dele IoT-genereret data med tredjeparter
- Gælder ikke for mikrovirksomheder eller små virksomheder

DATAINDEHAVERENS FORPLIGTELSE

- Data skal stilles til rådighed på fair, rimelige og ikke diskriminerende vilkår og på en gennemsigtig måde
- Dataindehaver må ikke diskriminere mellem datamodtagere
- Forbud mod eneretsaftaler
- Dataindehaver har mulighed for at afvise at stille data til rådighed til en datamodtager under særlige omstændigheder

DATAADGANG OG -ANVENDELSE MELLEM VIRKSOMHEDER

- Ramme der skal beskytte mikrovirksomheder og SMV'er mod urimelige aftalevilkår i forbindelse med datadeling
- Reglerne gælder kun de urimelige elementer af en kontrakt, som er relateret til at stille data til rådighed

TILRÅDIGHEDSSTILLELSE AF DATA

- for offentlige myndigheder

- Under en offentlig nødsituation
- Forebyggelse eller bidrage til genopretningen efter en offentlig nødsituation
- Manglen på tilgængelige data forhindrer den offentlige myndighed i at udføre en specifik opgave i offentlighedens interesse

”Dataindehavere skal efter anmodning stille data til rådighed for en offentlig myndighed, hvor der foreligger et ekstraordinært behov.”

SKIFT MELLEM DATABEHANDLINGSTJENESTER

- **Minimumskrav for databehandlingstjenester, såsom cloud- og edgetjenester.**
  - Opretholder et minimum af funktionalitet
- **Udbydere af databehandlingstjenester skal fjerne handelsmæssige, tekniske, kontraktmæssige og organisatoriske hindringer**
  - Sikrer et nemmere skift fra én udbyder til en anden
- **Brugere skal kunne flytte alle deres data og digitale aktiver, samt afslutte deres kontrakt med 30 dages varsel**
  - Øge konkurrence på markedet
  - Fjerne lock-in-effekt

INTEROPERABILITET

- **Specifikationer og europæiske standarder**
  - sikre interoperabilitet mellem databehandlingstjenester
- **Overordnede krav til operatører af dataområder**
  - fremme interoperabilitet for data, datadelingsmekanismer og datadelingstjenester
- **Kommissionen får bl.a. beføjelse til at vedtage retningslinjer**
  - fastsætter specifikationer for interoperabilitet for driften af fælles europæiske dataområder
- **Der sættes en ramme for anvendelsen af intelligente kontrakter til aftaler om datadeling**
  - Stiller krav til leverandøren

GENNEMFØRELSE OG HÅNDHÆVELSE

“Danmark skal udpege én eller flere kompetente myndigheder, som har ansvaret for anvendelsen og håndhævelsen af forordningen.”

Klagehåndtering

- Fysiske og juridiske personer får ret til at indgive klage til den relevante kompetente myndighed

Sanktionering

- Den kompetente myndighed fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af forordningen

Model for aftalevilkår

- Kommissionen udvikler og anbefaler brugen af en ikkebindende model for aftalevilkår for dataadgang og -anvendelse for at bistå parterne med at udarbejde og forhandle kontrakter med afbalancerede kontraktlige rettigheder og forpligtelser

Spørgsmål?

 digitaliserings og
ligestillingsministeriet

Data Act - betydning for erhvervslivet

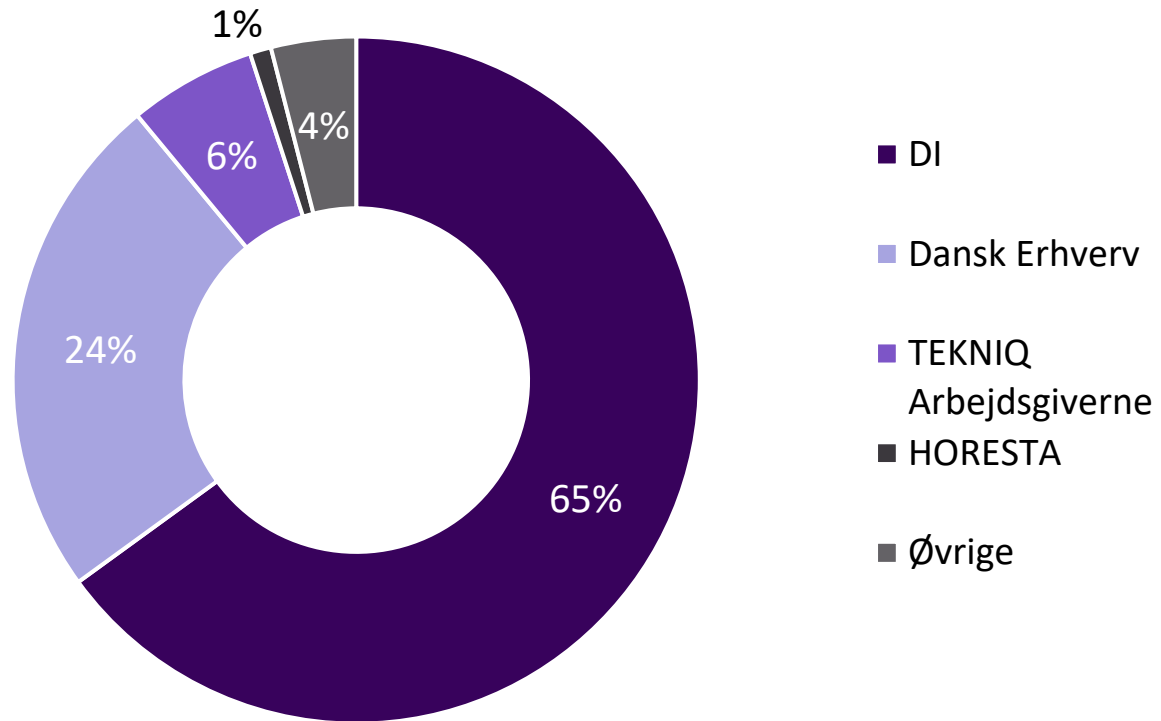
Data Act

- 01 Ultrakort om DI
- 02 Betydningen af Data Act
- 03 Konsekvenserne for virksomheder

Hvem er
DI?

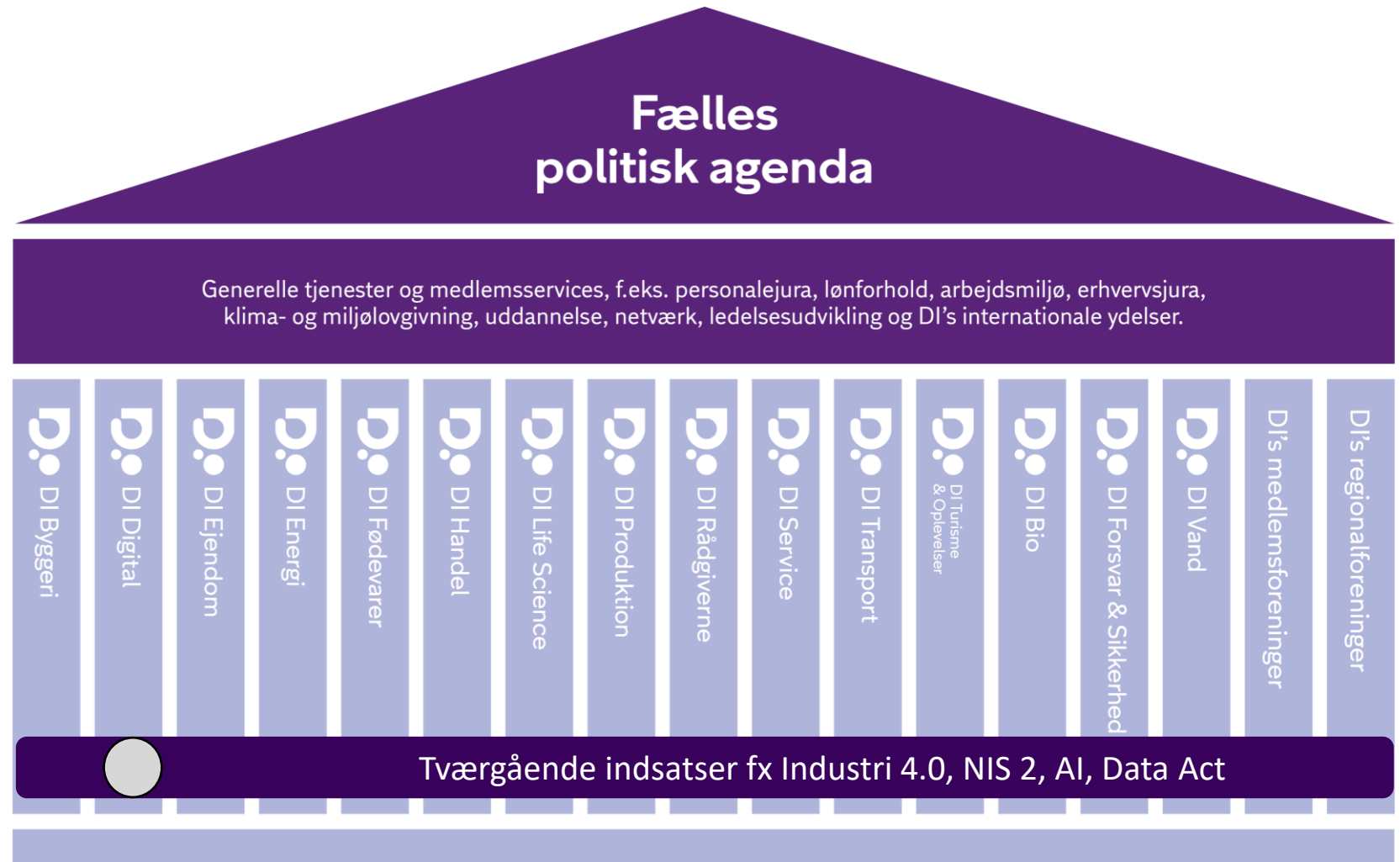
DI er Danmarks største erhvervs- og arbejdsgiverorganisation

DI's mere end 19.000 medlemmer repræsenterer tilsammen 65 pct. af lønsummen i DA

DA's medlemsorganisationer fordelt på lønsum i pct. t.o.m. 4. kvartal 2021.
Kilde: DA

Det store DI-fællesskab

*Brancheudviklingsområde

Rådgivningsunivers

Kort og godt om Data Act

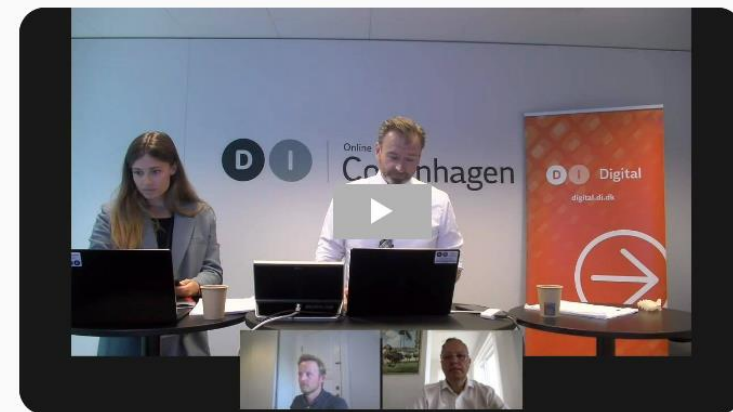
[DI Digital](#) / [Viden og holdninger](#) / Sådan påvirker den kommende Data Act din virksomhed

DI Digital

Sådan påvirker den kommende Data Act din virksomhed

EU præsenterede i februar 2022 dataforordningen, også kendetegnet som Data Act. Data Act kommer til at stille krav til, at producenter af produkter, der opsamler brugerdata, skal stille brugerdata til rådighed for brugerne uden omkostninger.

Gense webinar "Sådan kan din virksomhed forberede sig på Data Act" nedenfor:

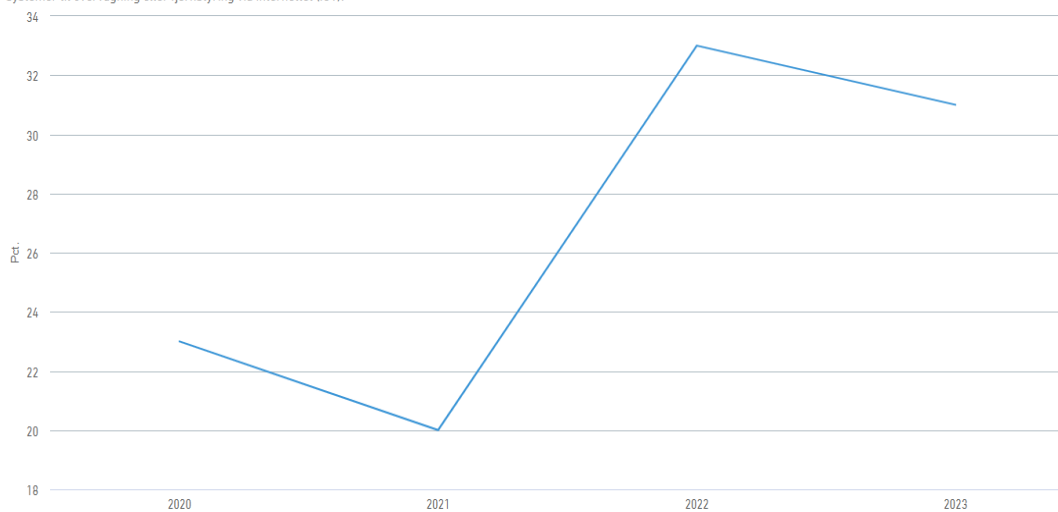

Status på data anvendelse

1/3 af virksomheder anvender IoT

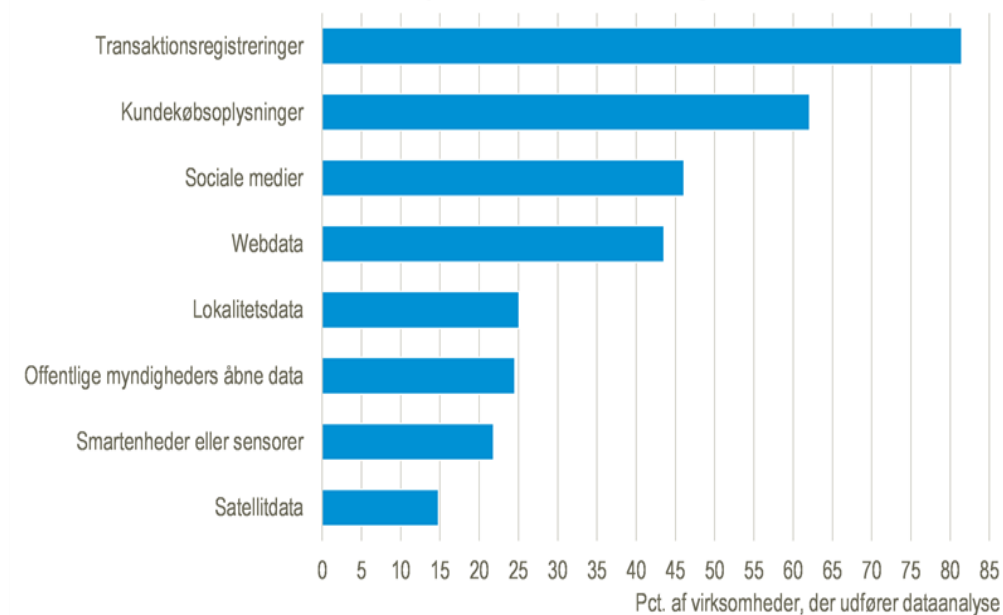
Virksomhedsstørrelse: Alle virksomheder (mindst 10 ansatte) | Branche (DB07): Alle virksomhedsbrancher (private, ikke-finansielle byerhverv) | Anvendelse: 2. Anvender smarte enheder eller systemer til overvågning eller fjernstyring via internettet (IIOT).

Kilde: Danmarks Statistik

40 % udfører dataanalyse

Virksomheders udførsel af dataanalyse baseret på forskellige datakilder. 2023

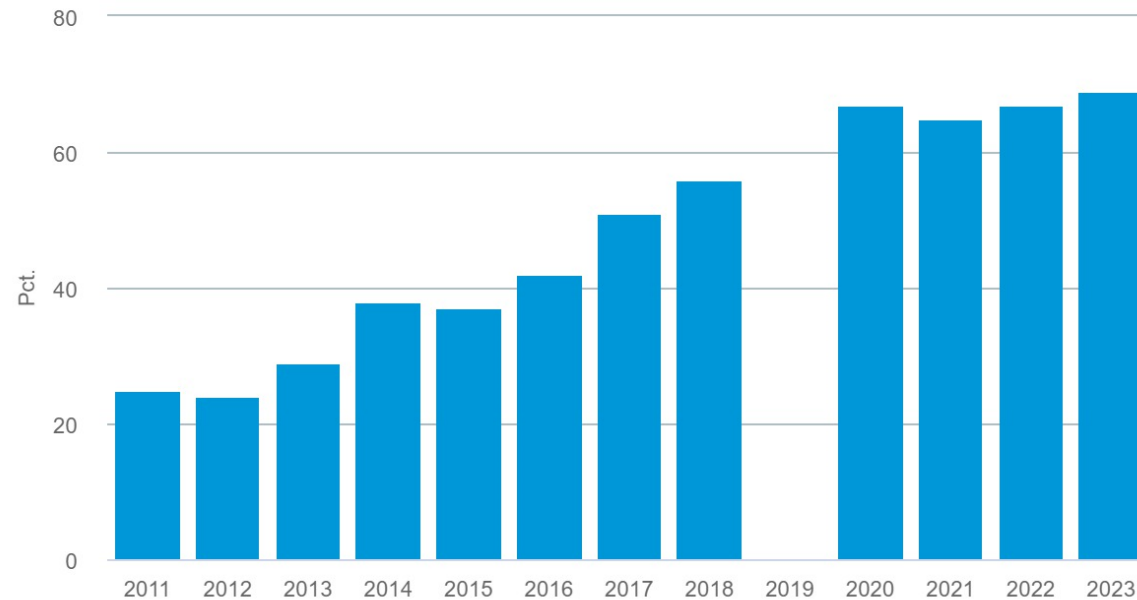

Danmarks Statistik 2023

Status på anvendelse af cloud

Virksomhedernes brug af cloud computing (10+ ansatte)

Virksomhedsstørrelse: Alle virksomheder (mindst 10 ansatte) | Branche (DB07): Alle virksomhedsbrancher (private, ikke-finansielle byerhverv) | Anvendelse: 3. Køber it-services som benyttes via internettet (cloud computing service):

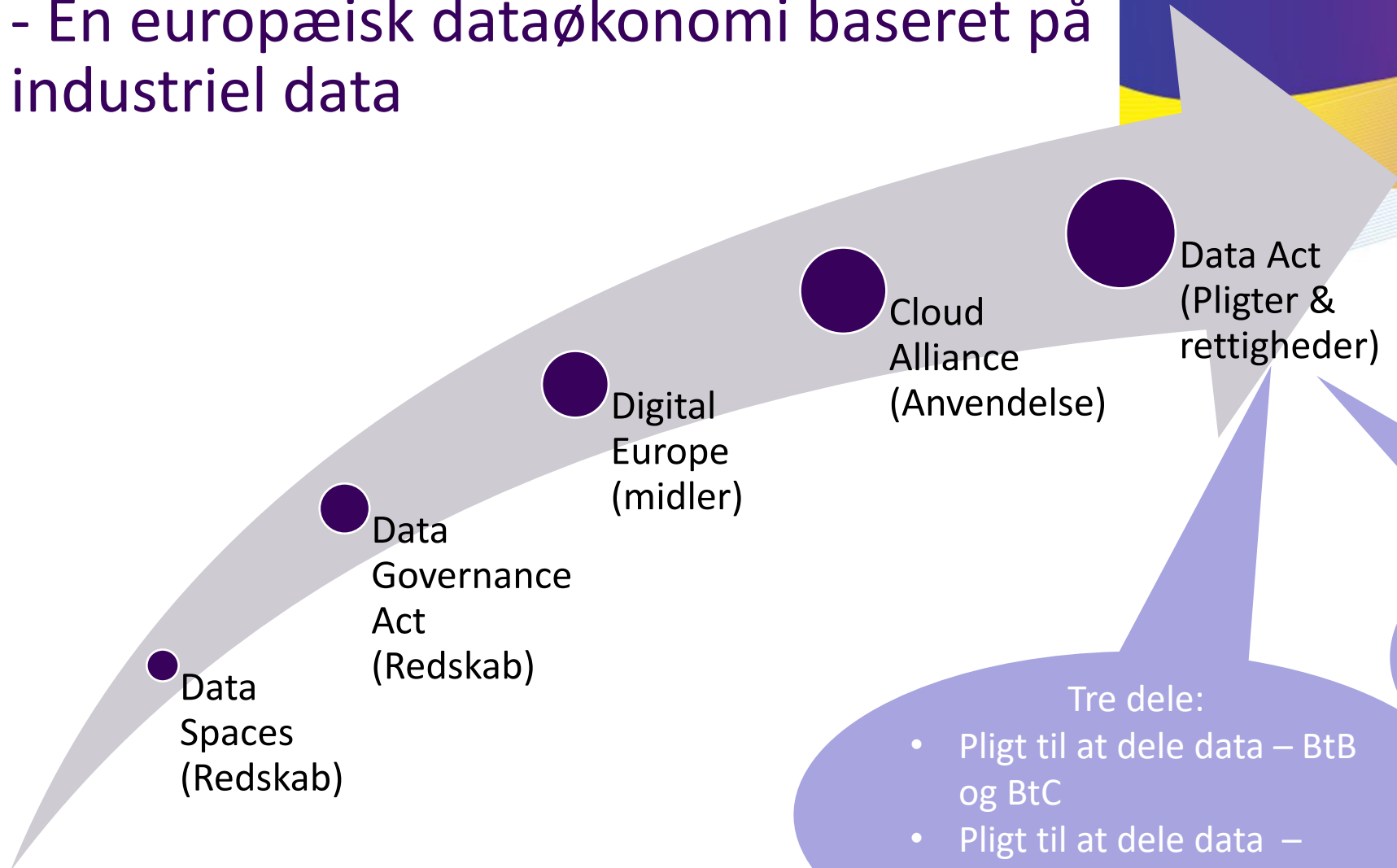

- Høj, men aftagende stigning
- Blandt de førende i EU

Betydningen af Data Act

Datastrategi

- En europæisk dataøkonomi baseret på industriel data

Data Spaces
(Redskab)

Data Governance Act
(Redskab)

Digital Europe
(midler)

Cloud Alliance
(Anvendelse)

Data Act
(Pligter & rettigheder)

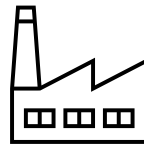
- Tre dele:
- Pligt til at dele data – BtB og BtC
  - Pligt til at dele data – BtG
  - Konkurrence på cloud

- To formål:
- Skabe en dataøkonomi
  - Krav til virksomheder om at dele data

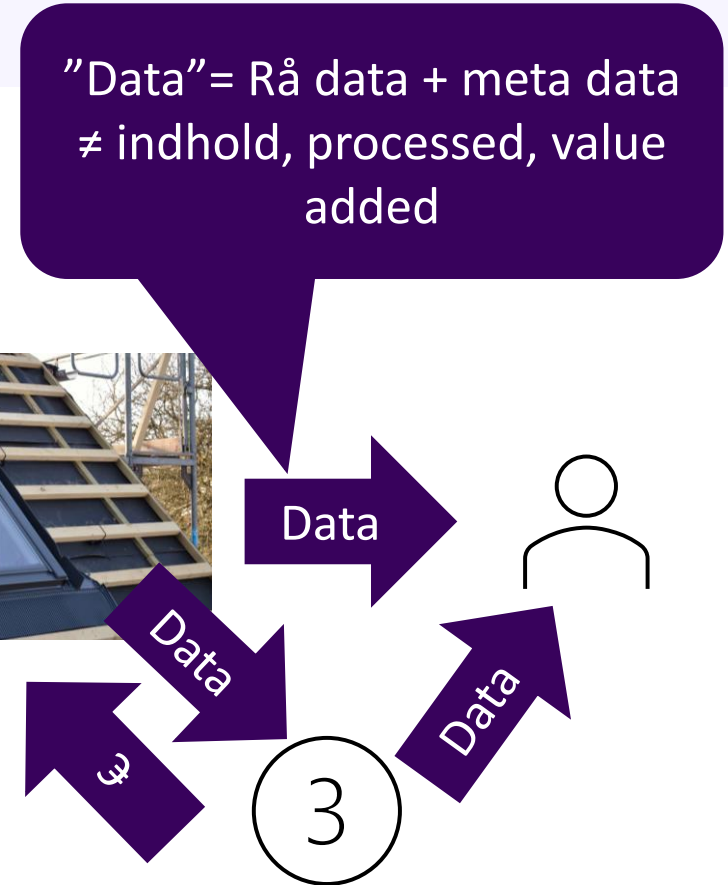
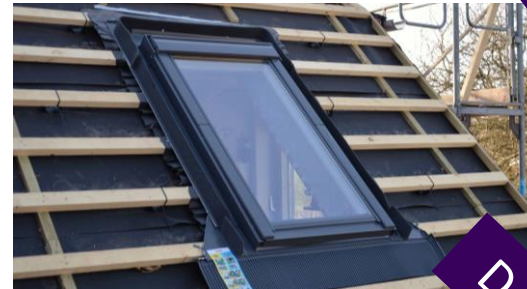
Grundprincippet - Art 3 Data Act

Ifølge Kommissionen vil det:

- Muliggøre at data der faktisk genereres bliver udnyttet bedre i dataøkonomien. Mere data og bedre delt.
- Muliggøre mere konkurrence i eftermarkedet – service, reparation mv.
- Skabe vækst i økonomien
- Det kan bringe aktørerne i gang med en mere digital forretningsmodel

50+ medarbejdere

Vigtige forhandlingsresultater

‘Emergency handbrakes’

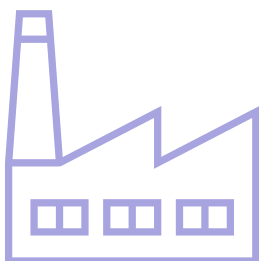
- **Trade secrets handbrake:** trade secrets holders can refuse requests for access or sharing of data where this could cause serious economic harm and where this is based on objective, justifiable factors.
- **Security handbrake:** data holders can refuse requests based on security considerations only in very specific circumstances, on a case-by-case basis.
- Safeguards against misuse:
  - Data holders must demonstrate the necessity for using the mechanisms
  - Competent authorities must be notified when handbrakes are applied
  - Appeal and dispute settlement procedures
  - Commission review (Art 41)

Hvor mange virksomheder bliver omfattet?

5-10%

Estimat

900-1400 danske virksomheder rammes direkte af art. 3 i Data Act

Indirekte kan mange flere virksomheder blive ramt – navnlig de mindre - hvis datadeling bliver standard og forventet

Konkurrence på cloud services

Cloud providers skal sikre at deres kunder kan skifte til en anden cloudtjeneste

Det påhviler X at sikre:

- At kontraktvilkårene ikke opstiller hindringer
- At portering er teknisk mulig
- Sikre "functional equivalence" specielt ved IAAS

Tidslinje

Ekstra omstillingstid

Timeline (pursuant to Article 41)

Effekt – midt 2025

Art. 3 + 12 måneder – slut 2026

Kilde: EU-Kommissionen oktober 2023

Opsummering

(Obligatoriske) krav til digitalisering

01

Data Act

02

Digitalt produktpas

03

Right to Repair

04

CSRD & ESG

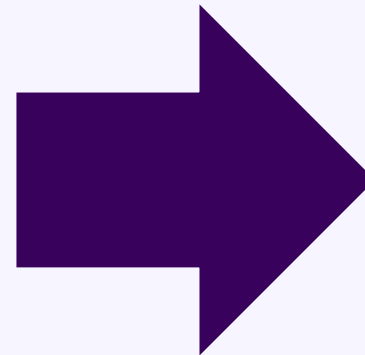
3

Konsekvenser for forretningen

Taktiske overvejelser

- Omstilling
- Forbedret kunde support
- Forlænge levetid
- Servicebaserede modeller?
- Nemmere og billigere reparation (3. parter)
- Eftermarked – service & opsalg
- Kend din kunde bedre (customer accounts)
- Sælg data til 3. part/Data Spaces (kræver samtykke)
- Value add af data gennem Data Spaces
- Anvendelse af cloud
- Åbne for anvendelse af AI
- Osv.!

Strategiske overvejelser

- Yderligere digitalisering af produktion, drift og salg
- Digital innovation – nye produkter & services
- Organisation?
- Kompetencer?

Kontakt os

Morten Kristiansen
Fagleder, Telepolitik

Tele-området
EU's digitale dagsorden
DI's udvalg for telepolitik
IoT-netværket

Direkte +45 3377 4808

Mobil +45 2437 0173

[Send e-mail
til
medarbejder](#)

Tak for i dag

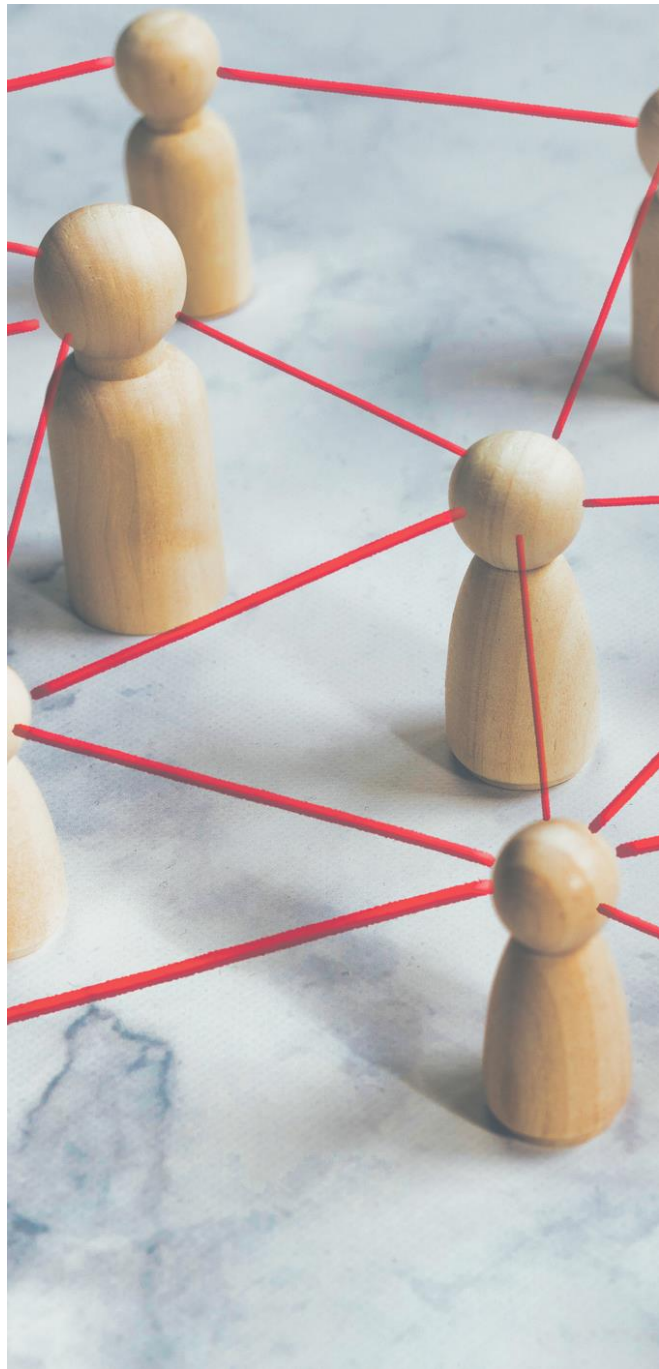
Standardisering og nye indsatser på vej

Hvorfor standarder?

Standardisering kan bl.a. hjælpe med:

- Give konkrete værktøjer til at overholde lovgivning
- Skabe et fælles sprog og en fælles forståelse
- Skabe nye markeder og skalere innovative løsninger.

Om Dansk Standard

Hvem er Dansk Standard

- Danmarks officielle standardiseringsorganisation
- Erhvervsdrivende fond, grundlagt i 1926
- 182 medarbejdere (april 2022)
- Erhvervspolitisk partnerskab med Erhvervsministeriet

Vi er medlem af:

En stærk platform af solide brands:

Om standarder

Hvad er en standard?

Standarder er:

1. Et frivilligt markedsinstrument
2. Konsensusdrevet
3. Vedtaget af anerkendt organ

Standarder kan stille krav til:

Konstruktion

Fx papirformater, gevind, dataformater

Systemer

Fx kvalitetsstyring, risikoanalyse, miljøledelse

Ydeevne

Fx brudstyrke, sikkerhed, ergonomi, støj og stråling

Symboler

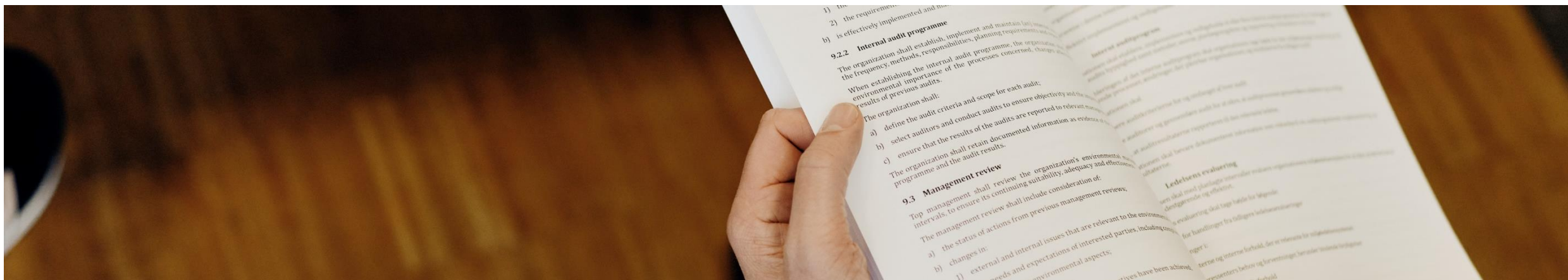
Fx piktogrammer for toilet, nødudgang, rygeforbud

Terminologi

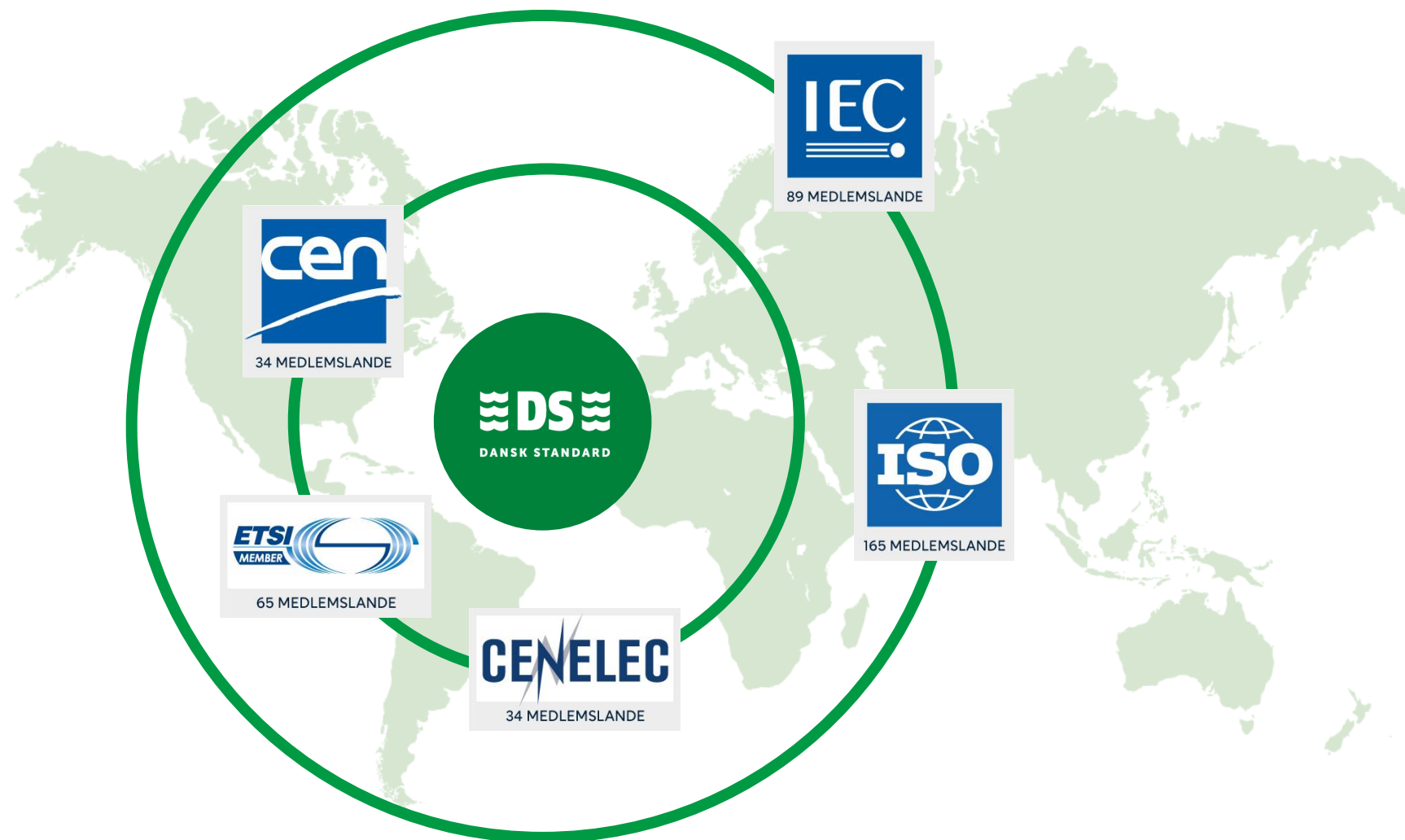
Fx korrekt definition af en elektrode eller et statistisk begreb

Metoder

Fx til kemiske analyser eller prøvning og dokumentation af teknologier.

Dansk Standard er indgangen til standardisering – både europæisk og internationalt

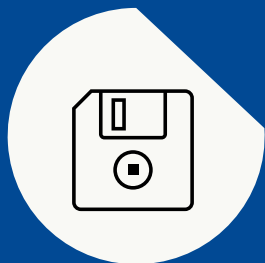

Udvikling af standarder

- Standarder bliver udviklet af eksperterne i de europæiske og internationale komitéer og arbejdsgrupper
- EU kan også bestille standarder, herunder harmoniserede standarder
- Harmoniserede standarder beskriver detaljeret, hvordan EU-lovgivnings overordnede krav kan opfyldes.

Harmoniserede standarder på vej i dataforordningen

Data spaces

Krav til interoperabilitet
for data spaces

Data processing services

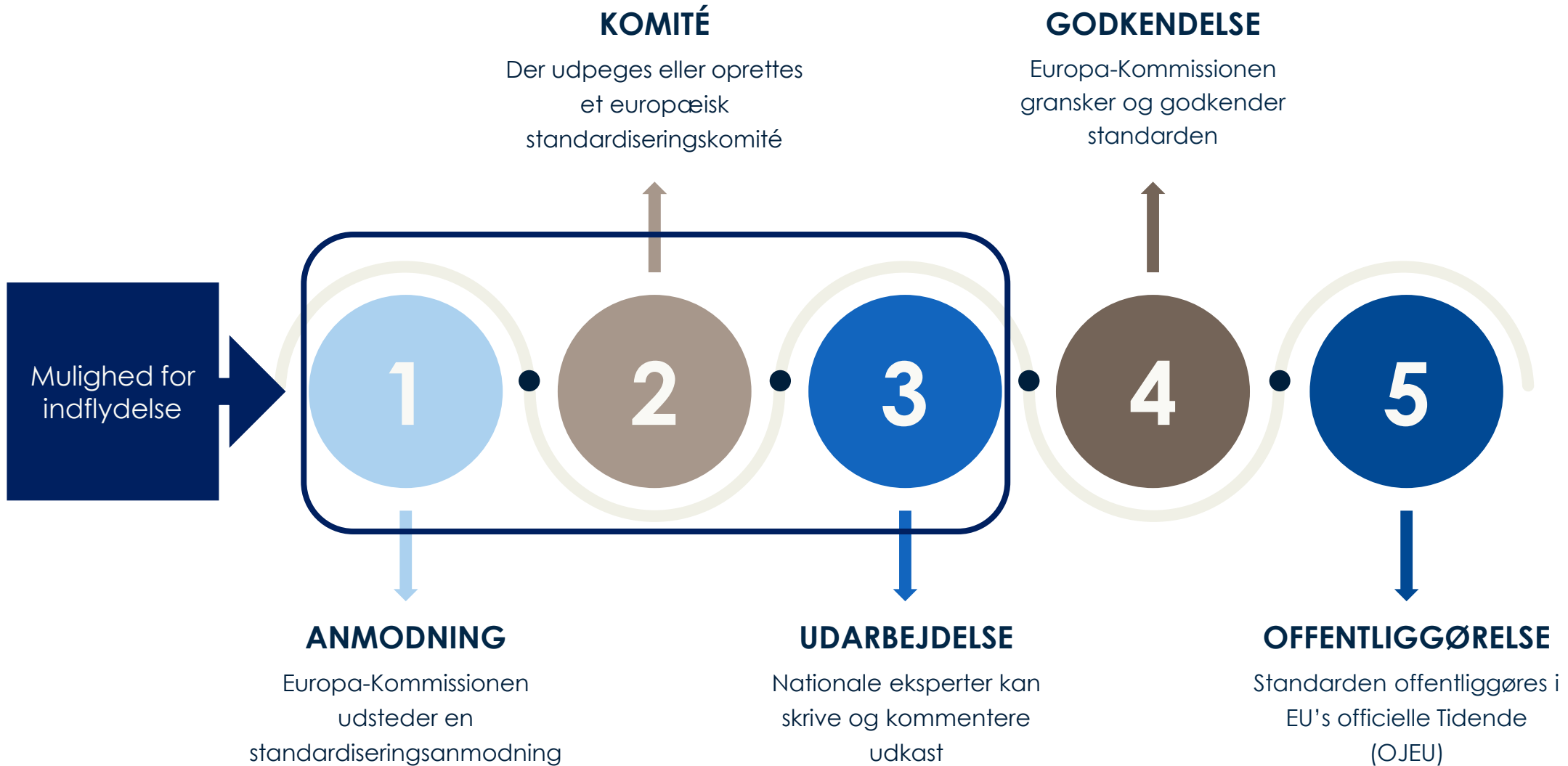
Krav til interoperabilitet
for databehandlings-
tjenester (cloud)

Smart contracts

Intelligente kontrakter til
aftaler om at stille data
til rådighed

Fra EU-lovgivning til standard

Nyt europæisk forslag

- CEN og CENELEC (de europæiske standardiseringsorganisationer) har stillet forslag om oprettelse af en fokusgruppe om 'Data, Dataspaces, Cloud and Edge'.

Fra dansk side kan vi:

- Oprette et dansk standardiseringsudvalg
- Følge og kommentere det igangværende arbejde
- Aktivt være pennefører på standarder eller hjemtage europæiske og internationale sekretariater.

Næste skridt

- Vi afventer standardiseringsanmodninger og mulig etableringer af nye komitéer.
- Hvis du er interesseret i at følge arbejdet så kontakt os i Dansk Standard.

Kontaktinfo

Bjørn Nørrekjær Hvidtfeldt

Seniorkonsulent

Sekretariater, udvalg og netværk II

E: bnh@ds.dk

T: [39 96 61 54](tel:39966154)